

Behoud de schepping

Welke mens weet wat God wil? Is er wel een mens die dat kan weten? Het is de centrale vraag in de eerste lezing van vandaag, uit het boek Wijsheid. Dat z.g. deuterocanonieke boek – het staat alleen in de katholieke bijbel, niet in de protestantse of joodse bijbel – is uit de eerste eeuw voor Christus, geschreven in Helleens-Joodse kringen in Alexandrië. De schrijver legt zijn woorden in de mond van koning Salomo, die zoals we weten op Gods vraag wat zijn diepste wens was ten antwoord gaf dat hij wijsheid wenste. Dit deel van het boek Wijsheid is één groot gebed om wijsheid, waarin het niet meer gaat om de persoonlijke taak van de koning, maar om de situatie van alle mensen. De kern is: om te weten wat God van de mens wil, is de gave van wijsheid een absolute noodzaak. De kennis van de mens zelf is immers onzeker en twijfelachtig. En het lichaam kan daarbij nog in de weg zitten. Hulp 'van boven', van God, is onontbeerlijk. Ik lees hier een centrale boodschap: we kunnen het niet alleen! Hoe actueel is deze boodschap! Veel mensen zeggen niet in God te geloven, atheïst te zijn, of een hogere macht ontkennen. Moderne kennis en technologie lijken dat atheïsme te ondersteunen. Bijna een jaar geleden werd de James Webb ruimtetelescoop gelanceerd en kregen we de eerste beelden te zien; we konden miljarden jaren terugkijken in de tijd, bijna tot aan de oerknal. Kwantumfysica toont ons verbanden op microniveau en op kosmisch niveau.... Allemaal mensenwerk, zeggen velen, zonder God....

Zonder God? Toch zit er diep in ons allen een bewustzijn dat we als mens niet het hoogste zijn, niet de hoogste kenner, de hoogste autoriteit, maar dat we ondergeschikt zijn aan een hogere autoriteit, onderdeel uitmaken van een groter geheel. Door de eeuwen heen hebben honderden filosofen en theologen gezocht naar een bewijs van God, of het tegendeel.... maar nooit kwam men los van dat diepere bewustzijn. Het boek Wijsheid leert ons mensen dat we wijsheid nodig hebben om in de buurt te komen van een vermoeden van wat God van de mens wil. En dat doen we in gebed, waarin we om die wijsheid vragen en ons onderdeel maken van Gods grotere geheel.

Jezus moet heel diep hebben beseft wat God van hem wilde. Op weg naar Jerusalem, op weg naar zijn lijden en zijn dood, wordt hij gevolgd door een enorme mensenmassa, volgers, aanhangers. Hem volgen? vraagt hij zijn toehoorders, en daarmee aan ons.... Dat betekent heel radicale keuzes maken, zo radicaal dat ze bijna onmogelijk lijken. Het kan betekenen dat je je eigen achtergrond, familie, netwerk de rug moet toekeren, zo radicaal kan dat zijn. Jezus weet hoe moeilijk de keuze is om hem te volgen; hij geeft er zelfs een waarschuwing bij, hij vergelijkt zo'n keuze met die van een militair die moet beslissen of hij wel of niet tegen een veel sterkere overmacht zal optrekken. Hoe herkenbaar is dat: het juiste willen doen, Jezus volgen, de schepping redden, tegen enorme belangen en krachten in?

Maar er zijn ook veel lichtpuntjes. Afgelopen donderdag, 1 september was de dag van de schepping, en begon de periode tot 4 oktober, de dag van Franciscus, waar we bidden voor de schepping. Dat initiatief is tot ons gekomen vanuit de oosters-orthodoxe kerk, en in 2016 overgenomen door paus Franciscus. Een jaar eerder

schreef de paus de uiterst belangrijke encycliek Laudato Si. Hierin spoort paus Franciscus 'iedereen die verantwoordelijk is voor economische, politieke en sociale kwesties' en 'alle mensen van goede wil' aan om 'beschermers van de schepping' te zijn. Hij schrijft over een 'cultuur van verspilling' die ons ongevoelig heeft gemaakt voor de verkwisting van grondstoffen. Tegen de achtergrond van de armoede en honger in de wereld is dit een schreeuwend onrecht. De paus heeft het over een 'integrale ecologie' waarin zorg voor de schepping en zorg voor de armsten onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Het is een indringend en confronterend document want de paus stelt niet alleen regeringsleiders verantwoordelijk voor het milieu, maar ieder mens in zijn eigen omgeving.

Zijn boodschap is steeds actueler: met een zomer achter de rug met extreme temperaturen, voorspellingen van droogtes en onleefbare delen van de wereld, overstromingen en hongersnoden... we kunnen er niet onze schouders over ophalen, moeten keuzes maken. Ik moet mijn schaamte overwinnen als ik mijn kleinkinderen zie en me afvraag in welke wereld ik hen achterlaat aan het einde van mijn leven. Ik denk dat we meer moeten luisteren naar klimaatactivisten en jongeren die ons confronteren met de gevolgen van onze wijze van leven, ook als hun confrontaties onaangenaam, hard of storend zijn.

Als we bidden om wijsheid en Jezus willen volgen, dan is het niet zo gek te horen dat we radicale keuzes moeten maken en afscheid moeten nemen van tot nu toe vertrouwde gewoontes. Als mens, partner, ouder, gelovige en als geloofsgemeenschap.

Moge het zo zijn en worden